

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 4 grudnia 2018 r.

Poz. 5221

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.450.2018 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 27 listopada 2018 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2018 r., poz. 994, ze zm./ **stwierdzam nieważność** uchwały nr LII/499/18 Rady Gminy Biskupiec z dnia 18 października 2018 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Biskupiec, w części dotyczącej:

- § 3 ust. 1 w zakresie sformułowania „w tym z chodników położonych wzdłuż należącej do niego nieruchomości” oraz ust. 2 i ust. 3,
- § 4 ust. 2 w zakresie sformułowania „własnych” i sformułowania „oraz pod warunkiem, że nie będą powodowały zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego”,
- § 6 ust. 1 zdanie drugie,
- § 13 ust. 3
 - załącznika do uchwały.

Uzasadnienie

Uchwałą o której mowa na wstępie, Rada Gminy Biskupiec, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym oraz art. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 14540 oraz art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523), przyjęła Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Biskupiec, stanowiący załącznik do uchwały, zwany dalej regulaminem.

Uchwała w kwestionowanym zakresie jest sprzeczna z obowiązującym prawem.

Niezgodne z prawem są postanowienia, w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, § 3 regulaminu, w myśl którego właściciele nieruchomości są zobowiązani do:

- uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego, w tym z chodników położonych wzdłuż należącej do nich nieruchomości (ust. 1),
- uprzątnięcia śniegu lub lodu z części nieruchomości służącej do użytku publicznego, w tym z chodników położonych wzdłuż należącej do niego nieruchomości, przy czym uprzątnięcie powinno nastąpić co najmniej na 2/3 szerokości (ust. 2),
- uprzątnięcia błota, śniegu, lodu lub innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służącej do użytku publicznego, w tym z chodników położonych wzdłuż należącej do niego nieruchomości, powinno odbywać się niezwłocznie, natomiast innych zanieczyszczeń w miarę potrzeby (ust. 3).

Należy w tym miejscu wskazać, że stosownie do art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Realizując kompetencję, organ musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady, narusza związek formalny

i materialny pomiędzy aktem wykonawczym, a ustawą i stanowi, z reguły, istotne naruszenie prawa. Zarówno w doktrynie, jak również w orzecznictwie ugruntował się pogląd, iż normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że wadliwie określony został wymóg, by właściciele nieruchomości uprzętały błoto, śnieg, lód i inne zanieczyszczenia systematycznie bądź niezwłocznie, gdyż określenie częstotliwości wykonywania tego typu obowiązku nie zostało przewidziane w obowiązkach uregulowanych w art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tak wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 9 października 2013 r., sygn. akt IV SA/Po 741/13).

Dodać ponadto trzeba, że obowiązek polegający na uprzątnięciu błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego położoną przy granicy nieruchomości, wynika wprost z art. 5 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy. Kwestionowany w zakresie sformułowania: „a także z chodników położonych wzdłuż należącej do nich nieruchomości” przepis załącznika do uchwały (§ 3 ust. 1 i ust. 3), stanowi zatem jedynie swoistą próbę powtórzenia przepisów ustawowych i jest zamieszczeniem w uchwale postanowień, które wykraczają poza treść art. 4 ustawy.

Rada Gminy nie miała uprawnienia do wskazywania właścicielom nieruchomości terminu uprzątnięcia zanieczyszczeń oraz określenia, jaka część nieruchomości służącej do użytku publicznego powinna zostać przez właściciela uprzątnięta.

W § 4 ust. 2 regulaminu, Rada Gminy w sposób nieuprawniony wprowadziła postanowienie przewidujące, że naprawy pojazdów mechanicznych poza warsztatami mechanicznymi mogą odbywać się wyłącznie w zakresie drobnych napraw własnych samochodów oraz pod warunkiem, że nie będą powodowały zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego, a sposób postępowania z odpadami powstającymi w wyniku naprawy będzie zgodny z przepisami szczegółowymi. Postanowienie to wskazuje, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uzależnił naprawę pojazdów samochodowych poza warsztatami od zanieczyszczenia środowiska i gleb.

Organ nadzoru w pełni podziela stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w wyroku z dnia 8 listopada 2012 r., sygn. akt: II OSK 2012/12, uznał iż: „uzależnienie możliwość mycia i napraw pojazdów od braku uciążliwości dla innych osób i środowiska, po pierwsze wkracza w regulację prawa sąsiedzkiego zawartą w art. 144 k.c., a po drugie wprowadza warunek braku zanieczyszczenia środowiska, który jest zbyt ogólny, mimo przykładowego wyliczenia, aby adresaci normy mogli go zachować”.

Ponadto, w ocenie organu nadzoru, termin „własny”, zastosowany w odniesieniu do naprawianego samochodu, użyty został w uchwale w znaczeniu potocznym, gdyż różnicowanie możliwości dokonywania napraw pojazdu z uwagi na podmiot dokonujący naprawy, nie znajduje żadnego uzasadnienia, a powodować może wątpliwości interpretacyjne przepisu uchwały.

Niezgodny z zakresem kompetencji udzielonej radzie gminy jest także § 6 ust. 1 zdanie drugie załącznika do uchwały. Rada określając warunki rozmieszczania pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, nie mogła nakazać, by pojemniki na odpady komunalne powinny być usytuowane na utwardzonej powierzchni, w miejscu umożliwiającym dojazd pojazdów przeznaczonych do odbioru odpadów i zgodnie z § 22 i § 23 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1422 ze zm.), gdyż nie jest umocowana do ustalenia charakterystyki miejsca ustawienia pojemników (podobnie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z dnia 17 sierpnia 2017 r., sygn. akt II Sa/Ol 513/17). Stąd regulacja ta musi być przedmiotem rozstrzygnięcia nadzorczego.

W § 13 ust. 3 regulaminu Rada wskazała, iż zasady postępowania z bezdomnymi zwierzętami na terenie gminy reguluje odrębna uchwała Rady Gminy Biskupiec.

Postanowienie to zostało podjęte z naruszeniem delegacji, określonej w art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przepisy te przyznają radzie gminy uprawnienie do określenia wymagań dotyczących utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, lecz wyłącznie w zakresie wynikającym z katalogu określonego w art. 4 ust. 2 ustawy, który jest katalogiem zamkniętym. Taka konstrukcja delegacji, wyklucza regulowanie innych kwestii niż wymienione w przepisie. Dotyczy to również postanowienia, o którym mowa w § 13 ust. 3 regulaminu, mającego charakter czysto informacyjny.

Mając powyższe na uwadze, należało stwierdzić nieważność wskazanych w sentencji rozstrzygnięcia postanowień uchwały.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Sławomir Sadowski
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski